

Κι αὐτὴ ἀπ' τὴ γρηγοράδα τῆς κρασὶ πάει καὶ φέρνει
"Ηπ. (Κόνιτσ.)

Τὴ γρηγοράδα τοῦ αὐτοῦ, τοῦ λιονταριοῦ τὰ στήθια
"Αθῆν. || Ποιήμ.

Χύνεται μὲ μεγάλη ὀγληγοράδα
καὶ γύρον ἄς εἶναι, ὅ,τι θεωρεῖ, σκοτάδια
Δ. Σολωμ., 132.

"Απ' ἐξω ἀπὸ τὴν Τένεδο, θυμᾶσαι; μὰ φρεγάδα
σ' ἔβαλε ἐμπρὸς μ' ἀράπικον ἀλόγον γληγοράδα
Γ. Στρατηγ., "Ηρῶα καὶ μνημόσ., 16. Συνών. γ ρ η γ ο ρ η-
μ ἄ δ α, γ ρ η γ ο ρ ε ἰ ἄ, γ ρ η γ ο ρ ὅ τ η, γ ρ η γ ο ρ ω-
σ ύ ν η, σ β ε λ τ ἄ δ α, σ β ε λ τ ο σ ύ ν η.

γρηγοράζομαι ἐνιαχ. γληγοράζομαι Α. Ρουμελ. (Με-
σημβρ.) ληγοράζομαι Α. Ρουμελ. (Μεσημβρ.)
"Εκ τοῦ ἐπιρρ. γ ρ ἡ γ ο ρ α.
Σπεύδω, βιάζομαι.

γρηγόρεμα τό, ἐνιαχ. ἀγληγόρεμαν Πόντ. (Χαλδ.)
ἀγληγόρεμα Πόντ. (Κοτύωρ. Σταυρ.) ὀγληγόρεμαν Πόντ.
(Σταυρ. Χαλδ.) ὀληγόρεμαν Πόντ. ἀληγόρεμαν Πόντ. (Σάντ.)
ἀληγόρεμα Πόντ. (Κοτύωρ.) ἐληγόρεμαν Πόντ. (Τραπ.)
"Εκ τοῦ ρ. γ ρ η γ ο ρ ε ὕ ω.

"Η βία, ἡ σπουδὴ ἐνθ' ἄν.: "Ατόσον ἔτον τ' ὀγληγόρεμαν
ἀτ', φαεῖν βιλᾶ 'κ' ἔφαεν (τόσον πολλὴ ἦτο ἡ βία του, ὥστε
οὐδὲ φαγητὸν ἔφαγε) Πόντ. (Χαλδ.) || Γνωμ. Μὲ τ' ἀγλη-
γόρεμα 'κ' ἐμέρωσε (δὲν γίνεται ἡμέρα ὅσον καὶ ἀνβιάζε-
σαι' ἡ παράλογος σπουδὴ δὲν φέρει τὸ ποθοῦμενον ἀποτέ-
λεσμα) Πόντ. (Κοτύωρ.)

γρηγορετὰ ἐπίρρ. ἐνιαχ. ληγορ'τὰ Πόντ. (Σούρμ. Τραπ.)
ἀγληγορετὰ Πόντ. (Κοτύωρ. Χαλδ.) ἀληγορετὰ Πόντ. (Κε-
ρασ. Σάντ.) ἐληγορετὰ Πόντ. (Τραπ.) ἐληγορ'τὰ Πόντ.
(Τραπ.)

"Εκ τοῦ ἐπιθ. γ ρ η γ ο ρ ε τ ὅ ς.
Ταχέως, συντόμως ἐνθ' ἄν.: "Αληγορετὰ ποῖσον τὴν δου-
λεία σ' (κάμε γρήγορα τὴν ἐργασίαν σου) Πόντ. (Τραπ.)
"Αμε καὶ ληγορ'τὰ ἔλα Πόντ. (Σούρμ.) "Εληγορ'τὰ ἄμε
Πόντ. (Τραπ.) Τὰ παράδας ἂν διῆς με, ληγορ'τὰ θὰ χάν'ταν
(τὰ χρήματα ἂν μοῦ δώσης, γρήγορα θὰ χαθοῦν) αὐτόθ.

γρηγορετὸς ἐπίθ. ἐνιαχ. ληγορετὸς Πόντ. (Τραπ.)
ληγορ'τὸς Πόντ. (Σούρμ.) ἀγληγορετὸς Πόντ. (Τραπ.)
ἀγληγορετὸς Πόντ. ("Ιμερ.) ἀληγορετὸς Πόντ. (Σάντ.) ἀλη-
γορ'τὸς Πόντ. (Σούρμ.) ἐληγορετὸς Πόντ. (Κερασ. Τραπ.)
ἐληγορ'τὸς Πόντ. (Τραπ.) ὀληγορετὸς Πόντ. (Κερασ.) Θηλ.
ἀληγορετέσσα Πόντ. (Σάντ.) Οὐδ. γληγορετὸν Πόντ. (Χαλδ.)
ἀγληγορετὸν Πόντ. (Χαλδ.) ἀγληγορετὸν Πόντ. ("Ιμερ. Κο-
τύωρ.) ἀληγορετὸν Πόντ. (Σάντ.) ὀγληγορετὸν Πόντ. (Χαλδ.)
ἐληγορετὸν Πόντ. (Τραπ.)

"Εκ τοῦ ρ. γ ρ η γ ο ρ ὦ.
1) "Ο κατὰ ταχὺν τρόπον, ὁ ἐν σπουδῇ γενόμενος ἐνθ' ἄν.:
"Αγληγορετὸν δουλεία (βιαστικὴ δουλειά) Πόντ. ("Ιμερ.) ||
Γνωμ. Τ' ἐληγορετὸν ἡ δουλεία σωστὸν 'κὶ γίνεται (ἡ ἐν
σπουδῇ γενομένη ἐργασία δὲν γίνεται καλῶς) Πόντ. (Τραπ.)
2) "Ο ταχὺς ἐνθ' ἄν.

γρηγορευτὰ ἐπίρρ. ἐνιαχ. γληγορευτὰ Προπ. ("Αρτάκ.)
"Εκ τοῦ ἐπιθ. γ ρ η γ ο ρ ε υ τ ὅ ς.
"Εν σπουδῇ, ταχέως, βιαστικά: "Εφ'γενα γληγορευτὰ
"Αρτάκ.

γρηγορευτὸς ἐπίθ. ἐνιαχ. γληγορευτὸς Προπ. ("Αρτάκ.)
"Εκ τοῦ ρ. γ ρ η γ ο ρ ε ὕ ω.

"Ο σπεύδων, ὁ βιαστικός: Τότεσος τὸ βασιλοπαῖδ' γληγο-
ρευτὸ βγαῖν' καὶ λέει τὰ γενούμενα 'ς τὸ βασιλέ. "Αρτάκ.

γρηγορεύω Χίος (Βροντ. Καρδάμ.) — Σ. Δάφνης, Ν.
"Εστ. 19 (1936), 613— Λεξ. Βάιγ. Λάουνδ. γληγορεύω Κέρκ.
Κεφαλλ. Κορσ. — Α. Λασκαράτ., Μυστήρ., 58 Κ. Θεοτόκ.,
Οἱ Σκλάβ., 298 Ι. Βηλαρ., Ποιήμ., 144 — Λεξ. Πόρτ. Βάιγ.
γληγορευέω Στερελλ. (Αἰτωλ. "Ακαρν.) γληγορεύγω Κρήτ.
γληγορεύγω Χίος (Καρδάμ.) γληγορεύγω Κάρπ. Κῶς Με-
γίστ. Χίος (Πισπιλ.) γληγορεύγω Μεγίστ. γληγορεύγω
Κάρπ. Κῶς Μεγίστ. γληγορεύγω Λυκ. (Λιβύσσ.) ὀγλη-
γορεύω "Ηπ. — Λεξ. Βάιγ. Μπριγκ. ὀγληγορεύγω Λεξ.
Βάιγ. Μέσ. γληγορεύομαι Προπ. ("Αρτάκ.) — Λεξ. Βάιγ.
γληγορεύομαι Λήμν. γληγορεύομαι Λεξ. Βάιγ. ὀγληγο-
ρεύομαι Λεξ. Βάιγ. ἀγληγορεύομαι Λέσβ.

"Εκ τοῦ ἐπιθ. γ ρ ἡ γ ο ρ ο ς. "Ο τύπ. γ λ η γ ο ρ ε ὕ ω
καὶ εἰς Διγενῆ "Ακρίταν (ἐκδ. Πασχάλ., Λαογρ. 9, 1926,
σ. 344) "Ο τύπ. γ λ η γ ο ρ ε ὕ ω καὶ εἰς Σομ. "Ο τύπ.
γ λ η γ ο ρ ε ὕ ω καὶ εἰς Βλάχ. Σομ. καὶ εἰς Πεντάτευχ.
(ἐκδ. Hesseling, "Εξ. 12, 33), 424.

Ταχύνω, ἐπιταχύνω, ἐπισπεύδω, ἐνθ' ἄν.: Πέ του νὰ γλη-
γορέψη Κρήτ. Γληγόρευγε, τοῦ "λεγεν ὁ δρόκος Χίος (Καρ-
δάμ.) Μέρα μὴ θ' μέρα ἀγληγορεύγινταν (ἀπὸ ἡμέρας εἰς
ἡμέραν ἔκαμνε τὴν ἐργασίαν ταχύτερον) Λέσβ. Γληγόρευγε
τὰ ἐπέραςεν ἡ ὥρα Χίος (Πισπιλ.) "Εγληγόρεψαν τὸ βῆμα
Κ. Θεοτόκ., ἐνθ' ἄν. Γρηγόρεψα τὴν περπατησιὰ μου, σχε-
δὸν τρεχᾶτος ἔφτασα 'ς τὸ σπῖτι Σ. Δάφνης, ἐνθ' ἄν. || Πα-
ροιμ. "Οπως γληγορεύεται, σκουντάφτ' (ὁ σπεύδων εἰς τι
ἀποτυγχάνει) Προπ. ("Αρτάκ.) "Η Κουνόμονος ἡκουνο-
μοῦνδαν 'κ' ἡ Γληγόρης ἡγληορεύγειν ("Ο Κονόμος ὠκονόμει
καὶ ὁ Γρηγόρης ἐγρηγόρευε' ὁ γρήγορος, ὁ δραστήριος κερ-
δίζει, ἐνῶ ὁ διστακτικὸς εἰς τι χάνει) Λυκ. (Λιβύσσ.) Οὐ
Μιλέτ'ς μιλέταν κι οὐ Γληγόρ'ς γληγορεύ'κιν (ἐπὶ τῶν
μελετώντων τι διαρκῶς, ἐνῶ οἱ ἄλλοι δροῦν) Λήμν. || "Ασμ.

"Ο ἔρωτας ἔχει φτερὰ πολὺ γληγορεμένα
καὶ 'ς τὲς μ-ματιές του σαῖτιές, πὺ φτάνουν τὸν-καθένα
Κῶς || Ποίημ.
Γιατὶ πολλὰ θὰ σοῦ "λεγα καὶ νὰ σοῦ φανερώσω
πὺς γληγορεύω τὸν καιρὸ νὰ 'ρθῶ νὰ σ' ἀνταμώσω
Ι. Βηλαρ., ἐνθ. ἄν.

Γρηγόρης ὁ, κοιν. Γληγόρης σύνθη. καὶ Πόντ. (Οἶν.)
Γληβόρης Μεγίστ.

Τὸ "Ελληνιστ. ὄν. Γ ρ η γ ὁ ρ ε ὖ ς.
1) Τὸ κύριον ὄνομα Γρηγόριος, τὸ ὅπ. χρησιμοποιεῖται
ιδίως εἰς παροιμ. φρ. πρὸς δήλωσιν τοῦ ταχέως δρῶντος
ἐνιαχ.: Φρ. "Αν δὲ σὲ φτάνω 'γώ, σὲ φτάνει ὁ Γληγόρης
(ἐννοεῖται ὁ λίθος τὸν ὅποιον ρίπτει τις ἐναντίον ἄλλου, ὅταν
καταδιώκῃ αὐτὸν καὶ δὲν δύναται νὰ τὸν φθάσῃ) Πελοπν.
(Καλάβρυτ.) "Η φρ. εἰς παραλλαγ. καὶ ἀλλαχοῦ. Θὰ σὲ πιά-
σῃ ὁ γέρο Γληγόρης μὲ τὴν λαγοῦδα του (ἀπειλὴ δαρμοῦ
λαγοῦδα = ἡ βακτηρία· θὰ σὲ δείρω μὲ τὴν βακτηρίαν) αὐ-
τόθ. || Παροιμ.

"Ο Γληγόρης ἐγληγόρα | κι ὁ Μελέτης ἐμελέτα
κι ὁ Γληγόρης τὴν ἐπῆρε | τοῦ Μελέτη τὴ γυναικα
(δηλ. ὁ δραστήριος ἐπικρατεῖ τοῦ ἀναβλητικοῦ) Κεφαλλ.
Κρήτ. (Πεδιάδ.) "Η παροιμ. εἰς παραλλαγ. καὶ ἀλλαχοῦ.
Τ' ἀναμέλη τὴ γυναικα | ὁ Γληγόρης τὴν ἐπῆρε
(ἀναμέλης = ἀμελής· ὁμοία μὲ τὴν προηγουμ.) Κρήτ. "Ε
Μελέτης ἐμελέταν, τὰς ἑ Γληβόρης ἐπαντρεύτη (ὁμοία μὲ τὴν

προηγούμεν.) Μεγίστ. Ἡ Κουνόμους ἡκουνομοῦνταν κ' ἡ Γληόρης ἡγληοῦρευγιν (ὁ Κονόμος ὠκονόμει καὶ ὁ Γρηγόρης ἐγρηγόρευε· ὁ γρήγορος, ὁ δραστήριος κερδίζει, ἐνῶ ὁ διστακτικὸς εἷς τι χάνει) Λυκ. (Λιβύσσ.) 2) Τὸ πράσινον φωτεινὸν σῆμα τὸ ἐπιτρέπον διὰ τῶν ὠρισμένων διαβάσεων τῶν ὁδῶν τὴν διέλευσιν τῶν πεζῶν Ἀθῆν. : Ἀναψε ὁ Γρηγόρης, πέρασε. Ἀντε πᾶμε, ὁ Γρηγόρης! 3) Εἶδος θαλασσίου καρκίνου μαύρου χρώματος με ἀποχρώσεις τοῦ λευκοῦ Ἡπ. (Πάργ.) Συνών. γ ρ ή γ ο ρ ο ς 1γ, ὡς οὖς. φ ε υ γ α τ σ ο ὕ λ ω.

γρηγοριὰ ἡ, ἐνιαχ. γληγοριὰ Κρήτ. — Μ. Λελέκ., Ἐπιδόρπ., 26 γληοριὰ Θήρ. Ἴος, Ρόδ. γληορκὰ Κύπρ. ἀγληγοριὰ Λέσβ. ὀγληγοριὰ Κρήτ. (Σητ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. γ ρ ή γ ο ρ ο ς.

Ταχύτης, σπουδὴ Θήρ. Ἴος Κρήτ. (Σητ. κ.ά.) Κύπρ. Λέσβ. Ρόδ. — Μ. Λελέκ., ἐνθ' ἄν.: Ἀμ πῆς γιὰ γληορκάν; Βάλ-λομεν ἀστοίδημαν νὰ βουρήσωμεν (ἂν πῆς διὰ ταχύτητα; Βάνομεν στοίχημα νὰ τρέξωμεν) Κύπρ. || Παροιμ.

Ὅλα θένε γληγοριὰ | κ' ἡ κοπελιὰ τὴ βιά
(προκειμένου περὶ νέας πρέπει νὰ ἐνδιαφέρονται διὰ νὰ τὴν ὑπανδρεύσουν γρήγορα) Κρήτ. || Ἄσμ.

Κι ἀπὸ τὴν προκοσύνῃ της κι ἀπὸ τὴ γληγοριὰ της
ἐκόπη τ' ἀσημόκουμπο κ' ἐφάνη τὸ βυζί της
Μ. Λελέκ., ἐνθ. ἄν.

Μαῦρε μου κοδογόνате, καὶ ποῦ ἔναι τὰ φτερά σου,
ἀπὸ τὰ πιάνεις τὰ πουλλιά με τὴν ὀγληγοριὰ σου;
Κρήτ. (Σητ.) Συνών. βλ. εἰς λ. γ ρ η γ ο ρ ᾶ δ α.

γρηγοριακὰ ἐπίρρ. ἐνιαχ. ἀγληγοριὰ Πόντ. (Κερασ.) ὀγληγοριὰ Πόντ. (Κερασ.) ἀληγοριὰ Πόντ. ὀληγοριὰ Πόντ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. γ ρ η γ ο ρ ι α κ ὁ ς.

Κατεπειγόντως, κατεσπευσμένως, ταχέως.

γρηγοριακός ἐπίθ. ἐνιαχ. ἀγληγοριὰ Πόντ. (Κερασ.) ὀληγοριὰ Πόντ. ὀγληγοριὰ Πόντ. (Κερασ.) ὀληγοριὰ Πόντ. ὀληγοριὰ Πόντ. ὀληγοριὰ Πόντ. ὀληγοριὰ Πόντ. ὀληγοριὰ Πόντ.

Ἐκ τοῦ ἐπιρρ. γ ρ ή γ ο ρ α καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. - ι α κ ὁ ς.

1) Ὁ ταχέως ἐνεργῶν Πόντ. (Κερασ.) 2) Ὁ ταχέως συντελούμενος Πόντ. (Κερασ. κ.ά.): Ἔργον ὀγληγοριὰ Πόντ. Κερασ. Καλὸν κ' ἐποίειες ἄ, ἀληγοριὰ Πόντ. (δὲν τὸ ἔκαμες καλόν, ἦτο βιαστικόν) Πόντ.

γρηγορίζω Λεξ. Βλαστ. 336.

Ἐκ τοῦ ἐπιρρ. γ ρ ή γ ο ρ α καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. - ί ζ ω.

Κάμνω τι νὰ κινηθῇ γρήγορα: Γρηγορίζω τὰ ζά.

γρηγορινός ἐπίθ. ἐνιαχ. γληγορινός Χίος (Βολισσ. Πυργ.) γληγορινός Θράκ. (Αἶν.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. γ ρ ή γ ο ρ ο ς καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. - ι ρ ὁ ς.

Ταχύς, εὐκίνητος ἐνθ' ἄν.: Χορὸς γληγορινός (χορὸς ταχύς κατὰ τὰς κινήσεις) Πυργ. Γληγορινὸ βαπόρι (εἰρων. ἢ γραῖα γυνή) Βολισσ. || Ἄσμ.

Δὲν τουρκεύετε, παιδιά, νὰ χαρῆτε λευτεριά;

Τ' ἄλογα τὰ γληγορινὰ, τὰ σπαθιά τὰ κοφτερά
Αἶν.

γρηγορίτσα ἡ, ἐνιαχ. γληγορίτσα Πελοπ. (Βερεστ. Γορτυν. Κυνουρ. Μάν. Μαντίν. Τριφυλ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. γ ρ ή γ ο ρ ο ς καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. - ί τ σ α.

Ἡ λ. δηλοῖ τὴν «π ε ρ π ε ρ ο ὦ ν α», τὴν ὅπ. βλ. μόνον εἰς τὸ σχετικὸν ἄσμα πρὸς πρόκλησιν βροχῆς ἐνθ' ἄν. : Ἄσμ.

Πιπερίτσα, γληγορίτσα, | γλήγορα νερὸ νὰ βρέξης
Γορτυν. Κυνουρ. Μαντίν.

Πιπερίτσα, γληγορίτσα, | γλήγορα 'ς τὸν οὐρανὸ,
γιὰ νὰ ρίξ' ὁ Θιὸς νερὸ
Τριφυλ.

γρηγοροβιάζομαι ἐνιαχ. Μέσ. γληγοροβιάζομαι Κρήτ.

Ἐκ τοῦ ἐπιρρ. γ ρ ή γ ο ρ α καὶ τοῦ ρ. β ι ᾶ ζ ο μ α ι.

Βιάζομαι πολὺ, ἐπειγομαι: Ἄσμ.

Μὰ νὰ σοῦ πῶ, κυρία μου, τὴν ἐδική μου γνώμη,
πολὺ γληγοροβιάζεσαι, εἶσαι μιτσή ἀκόμη
(μιτσή = μικρά).

γρηγορογεμῶζω ἐνιαχ. γληγορογεμῶζω Κάμπ. Κάσ.

Ἐκ τοῦ ἐπιρρ. γ ρ ή γ ο ρ α καὶ τοῦ ρ. γ ε μ ῶ ζ ω.

Γεμίζω, πληρῶ τι ταχέως: Ἄσμ.

Κόψε τὴμ - μιὰ π-πλεξοῦα, μάκρυνε τὸ στθονί,
νὰ γληγορογεμῶσης, νὰ μὴ σ' εὐρ' ἀφορμὴ
Κάμπ.

γρηγοροθάνατος ἐπίθ. Ι. Ζερβ., Μετάφρ. Ἰλ. Α, στ. 653 — Λεξ. Δημητρ. γληγοροθάνατος Λεξ. Δημητρ. γληγοροθάνατος Κύπρ.

Ἐκ τοῦ ἐπιρρ. γ ρ ή γ ο ρ α καὶ τοῦ οὖς. θ ᾶ ν α τ ο ς.

Ὁ μέλλων νὰ ἀποθάνῃ ταχέως ἐνθ' ἄν. : Ποίημ.

Ὅμως γρηγοροθάνατος σὺ τώρα καὶ μαζί πρὸ δύστηνος
ἀπ' ὅλους εἶσαι

Ι. Ζερβ., ἐνθ' ἄν.

γρηγοροκαβαλλάρης ἐπίθ. ἐνιαχ. γληγοροκαβαλλάρης Σκυρ. γληγοροκαβαλλάρης Ἡπ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. γ ρ ή γ ο ρ ο ς καὶ τοῦ οὖς. κ α β α λ λ ᾶ ρ η ς.

Ὁ γρήγορος, ὁ ταχυκίνητος ἵππεὺς ἐνθ' ἄν.: Ἄσμ.

Ἄι μου Γιώργη ἀφέντη μου γληγοροκαβαλλάρη,
ἀρματωμένε με σπαθὶ τσαὶ μ' ἀργυρὸ κοντάρι
Σκυρ.

Ἄι Γιώργη, Γιώργη γλήγορε | καὶ γληγοροκαβαλλάρη
Ἡπ.

γρηγορομαγειρευτής ἐπίθ. ἐνιαχ. ὀγληγορομαγειρευτής Ἀθῆν. ληγορομαγειρευτής Πελοπ. (Μεσσην.) γληγορομαγειρευτοῦ Εὐβ. (Κύμ.)

Ἐκ τοῦ ρ. γ ρ η γ ο ρ ο μ α γ ε ι ρ ε ὦ.

Ὁ μαγειρεύων ταχέως, ἡ σημ. μόνον εἰς αἰνίγμ. ἐνθ' ἄν.: Αἰνίγμ. Καρακάξα μακρονόρα, γληγορομαγειρευτοῦ (τὸ τηγάνι) Εὐβ. (Κύμ.) Κουταλίτσα μακροχέρα καὶ ληγορομαγειρευτής (ὁμοίως τὸ τηγάνι) Πελοπ. (Μεσσην.)

γρηγορομαγειρευτούρα ἡ, ἐνιαχ. γληγορομαγειρευτούρα Πελοπ. (Κλειτορ.) γληγορομαγειρευτούρα Πελοπ. (Πυλ.) γληγορομαγειρευτούρα Μακεδ. (Σισάν.) γληγορομαγειρευτούρα

